

Problem Çözümü

Amir, idareci, hattâ öğretmen ve eğitimcilerin en büyük görevlerinden biri problem çözmek, karşılarına çıkan meselelere mantıklı, yani uygulanabilecek, olumlu bir çözüm yolu bulmaktır.

Bu konuda bilgi ve tecrübe sahibi uzmanlara göre birçok insanlar şu üç sebepten birinden dolayı problemlerini bir türlü çözemezler:

1. **YANLIŞ PROBLEMİ ELE ALIRLAR.** Meselâ büroda çok konuşan, onun bunun zamanını alan bir memuru cezalandırmağa kalkarlar ve bunu ona söyledikleri zaman aldıkları cevap şu olur: «Bu benim kabahatim değildir, siz herşeyi üzerine alıyor ve bana yeter derecede yapacak iş bırakmıyorsunuz ki!»
2. **PROBLEMLERİN ORTAYA ÇIKACAĞINI ÖNCE DEN TAHMİN EDEMEZLER.** «İşçiler grev yapmak, öğrenciler imtihana girmek istedikleri zaman, onların memnun olmadıkları birgün hatırıma bile gelmemişti ki!» derler.
3. **MÜMKÜN OLMAYAN PROBLEMLERİ ÇÖZMEKLE UĞRAŞIRLAR.** İnşaat Mühendisliği Fakültesinde bir profesör öğrencilerden kâğıt kalem çıkararak şu problemi çözmelerini istemişti: «800 metre genişliğinde bir nehrin üzerine yapılacak bir köprünün krokisini hazırlayın! Öğrenciler her türlü köprü şekillerine ait krokiler çizdiler, kimi ayaklı, kimi ayaksız kemerli, asma, viyadük, kablolu v.b. Profesör bunların hepsini çöp sepetine attı, yalnız bir tekiniz doğru yapmış dedi. İşte onun cevabı: «Problem hakkında daha fazla bilgi sahibi olmadan hiç bir çözüm mümkün değildir ve doğru olamaz. Köprüden geçecek trafik miktarı nedir? Köprünün altından su seyrüseferi için ne genişlikte bir yol bırakılacaktır? Köprünün su düzeyinden yüksekliği ne kadar olacaktır?»

Çoğu zaman problemleri bir metoda göre çözecek yerde onları şu üç şeyle çözmeye çalışırız:

- Benim içime doğdu. Önsezi. Bazan doğru olur, fakat çok defa olmaz.
- Ben onun nasıl olsa hakkından gelirim. İçinden problemin zamanla kendi kendine ortadan kalkacağına inanır, fakat bazan hem ortadan kalkmaz, hem de başka problemleri doğurur.
- Bütün kuvvetimle ona bir yükleneyim de, görsün. Fakat bütün enerji yanlış istikamette harcadığından yine netice alınmaz.

Onun için bir problemle karşılaştığınız zaman herşeyden önce kendi kendinize, «ne gibi bir problemle karşı karşıyayım» diye sormanız gerekir.

1. Sebebinin bilinmesinin gerekli olduğu problemler. Hazırladığınız bir tasarımı âmiriniz imza etmeden size geri göndermiştir. Burada probleminiz, bunun nedenini bulmaktır.
2. Metodun değiştirilmesini gerektiren problemler, istihsal artırmak, herhangi bir malı daha fazla satmak gibi bir problemle karşılaşıyorsanız veya öğrencilerinizin yüzde 90 ı kırık not alıyorlarsa, bu sefer karşınızda bir metod problemi vardır. Şimdiye kadar ki istihsal, reklâm veya ders metodunuzu değiştirmek zorundasınız.

Bir doktoru göz önüne getirin. Bir hasta karşısında o her iki problemle karşı karşıyadır. Önce hastalığın sebebini araştırır, hastayı muayene eder, derecesini, tansiyonunu v.b. ölçer. Sonra metod problemini çözmeye çalışır, hangi ilaç veya tedavi metodu uygulayacağını tespit eder.